POSITION PAPER

Date: 23 November 2026

Wet voorzieningen verzorgingsplaatsen

De Tweede Kamer behandelt binnenkort het Wetsvoorstel voorzieningen verzorgingsplaatsen. Met dit wetsvoorstel wordt de marktordening en uitgifte van vergunningen voor verzorgingsplaatsen langs onze Rijkswegen herzien. Hierbij wil VEMOBIN de Tweede Kamer graag nog een paar aandachtspunten meegeven met het oog op de wetsbehandeling.

Een verzorgingsplaats moet de weggebruiker een veilige, toegankelijke en betrouwbare stop bieden: tanken en/of laden, gebruikmaken van schone voorzieningen en de reis vervolgen. VEMOBIN wil dat de herziene wet die samenhang ondersteunt en ondernemers in staat stelt te investeren in de energietransitie. Niet de verkaveling, maar de kwaliteit voor de weggebruiker en continuïteit van de dienstverlening moet centraal staan.

VEMOBIN roept de Tweede Kamer op om netcapaciteit, kwaliteit en keuzevrijheid van biedingen en de clustering van kavels in combinatie met een samenwerkingsverplichting, wettelijk te verankeren

- **Het beschikbaar zijn van de netcapaciteit:** bouw zekerheid in over de aansluiting, het gecontracteerde transportvermogen en de continuïteit daarvan bij een exploitantenwissel.
- **Objectieve eisen voor uitvoerbare biedingen:** alleen uitvoerbare, financieel onderbouwde biedingen die aan de vooraf objectief bepaalde minimumeisen voldoen mogen voor gunning in aanmerking komen.
- **Afzonderlijk én gecombineerd bieden, mogelijk gemaakt door synchrone looptijden:** biedingen op de drie separate kavels en gecombineerde biedingen op meerdere kavels moeten naast elkaar mogelijk zijn. Van de geldige biedingen wint de toedeling met de hoogste totale biedsom.
- **Cluster** de kavels met **verplichting tot samenwerking** bij gescheiden exploitatie.

Deze elementen horen niet uitsluitend thuis in beleidsvoornemens of toekomstige veilingvoorwaarden. VEMOBIN vraagt hiervoor om bindende wettelijke verplichtingen, met een gerichte grondslag voor nadere uitvoeringsregels en toepassing vóór de eerste relevante veiling. Hiermee wordt duidelijkheid verschaft aan de markt. Hieronder gaan we nader in op deze drie punten.

1. Het beschikbaar zijn van de netcapaciteit

Een laadrecht moet ook daadwerkelijk kunnen worden benut. VEMOBIN vraagt daarom niet alleen zekerheid over de beschikbaarheid van de fysieke netaansluiting, maar ook over het bijbehorende gecontracteerde transportvermogen. Een exploitantenwissel mag niet betekenen dat voor publiek snelladen noodzakelijke infrastructuur of capaciteit verdwijnt.

Wettelijk te verankeren:

- **Behoud en continuïteit.** Voorkom verwijdering, opzegging of vermindering van noodzakelijke aansluitingen, kabeltracés, meetinrichtingen en gecontracteerd transportvermogen zolang geen juridisch en praktisch geborgde continuïteitsoplossing voor de opvolgende exploitant bestaat.

- **Een bindende overgangsregeling.** Regel hoe de opvolgende exploitant tijdig toegang krijgt tot de benodigde infrastructuur en transportcapaciteit, met duidelijke verplichtingen voor betrokken partijen en behoud van de locatiegebonden publieke laadfunctie. Laat het behoud van capaciteit niet afhangen van vrijwillige afspraken tussen concurrenten.
- **Een controleerbaar capaciteitsdossier vóór de veiling.** Maak voor iedere bieder onder dezelfde voorwaarden inzichtelijk welke aansluiting en transportcapaciteit beschikbaar zijn, wanneer deze benut kunnen worden, welke beperkingen gelden en wie de kosten van gebruik, overdracht en noodzakelijke uitbreiding draagt.
- **Geen ongedekte laadrechten.** Laat een laadrecht pas veilen wanneer de voor de voorgeschreven dienstverlening benodigde capaciteit aantoonbaar en tijdig beschikbaar komt. Leg vast wie dit toetst en wat er gebeurt als de capaciteit uitblijft.
- **Objectieve overdrachtsvoorwaarden.** Regel een onafhankelijk toetsbare vergoeding voor aantoonbare, niet-afgeschreven restwaarde van overdraagbare fysieke netinfrastructuur. Voorkom dat onduidelijkheid over eigendom of vergoeding de continuïteit blokkeert.

Verzoek aan de Kamer: verplicht tot behoud en geborgde beschikbaarheid van netcapaciteit, wijs een verantwoordelijke voor de regie aan en maak duidelijkheid hierover een wettelijke voorwaarde voor de veiling.

2. Objectieve minimumeisen voor uitvoerbare biedingen:
Het hoogste bod moet ook uitvoerbaar zijn. VEMOBIN stelt voor dat elke bieding moet voldoen aan een beperkt aantal minimumeisen. Die eisen zijn objectief en worden vooraf vastgesteld. De toets is een eenvoudige ja/nee-toets: een bieding voldoet of voldoet niet. Daardoor is er geen ruimte voor een subjectieve beoordeling. De biedsom blijft beslissend bij de gunning. Er wordt alleen geboden tussen partijen die aan dezelfde eisen voldoen.

Wettelijk te verankeren minimumeisen:
- **Realisatie en capaciteit:** maximale realisatietermijn na gunning (bijv. zes maanden na beschikbaarheid van netaansluiting en locatie; bij overname van bestaande assets voor zover van toepassing). Daarnaast een minimumaantal laadpunten en opstelplaatsen op basis van vooraf vastgestelde verkeersbewegingen.
- **Veiligheid:** een verkeersveilige inrichting, met zoveel mogelijk doorrijdplekken om tegengestelde verkeersbewegingen te voorkomen. Daarnaast vaste camerabeveiliging met monitoring en incidenten-opvolging.
- **Toegankelijkheid:** 24/7 beschikbaarheid en verplichte acceptatie van gangbare betaalmiddelen en laadpassen.

Uitgangspunten voor de uitvoering:
- **Objectief en toetsbaar.** Elke eis is meetbaar en wordt vóór de veiling gepubliceerd. Er komt geen puntenscore.
- **Een ondergrens, geen kwaliteitswedstrijd.** De eisen zijn proportioneel. Nieuwe toetreders en kleinere ondernemingen kunnen dus volwaardig meedoen.
- **Afdwingbaar gedurende de hele looptijd.** De eisen worden verbonden aan de vergunning of het gebruiksrecht. Er komen toezicht en sancties bij niet-nakoming. Waar nodig wordt dit ondersteund met evenredige financiële zekerheid voor tijdige realisatie.

Verzoek aan de Kamer: leg in de wet vast dat deze minimumeisen verplicht zijn en vóór de veiling vastliggen. Een bevoegdheid om later eventueel eisen te stellen is onvoldoende. De eisen en de gevolgen van niet-nakoming moeten vooraf bekend zijn en na gunning afdwingbaar blijven.

Eerst een objectieve ondergrens, daarna op prijs gunnen. VEMOBIN vraagt nadrukkelijk om een objectieve beoordeling van biedingen. Een heldere, toetsbare ondergrens maakt de veiling uitvoerbaar voor de overheid,

juridisch robuust en voorspelbaar voor bieders.

3. Afzonderlijk en gecombineerd bieden, mogelijk gemaakt door synchrone looptijden
Leg niet vooraf vast dat versnippering de enige uitkomst is. VEMOBIN vraagt om een veilingopzet waarin ondernemers kunnen bieden op de afzonderlijke kavels voor tanken, laden en shop/horeca. Ze moeten ook een gecombineerd bod kunnen uitbrengen op twee of drie van die kavels samen. Afzonderlijke exploitatie blijft mogelijk, maar samenhangende exploitatie wordt niet bij voorbaat uitgesloten.

Pakketbiedingen bestaan alleen op papier zolang de looptijden uiteenlopen. Het kabinet wil tanken, laden en shop/horeca zoveel mogelijk tegelijk veilen. Toch brengt de routekaart de einddata van de drie kavels niet structureel bij elkaar. De routekaart lijkt uit te gaan van de SEO-terugverdientijden: shop 1–2 jaar, laden 6–13 jaar en tanken 15 jaar. Die 15 jaar is ook de maximale looptijd. De kavels komen daardoor op verschillende momenten vrij. Een gecombineerd bod is dan in de praktijk niet mogelijk.

Wettelijk te verankeren:

- **Synchronisatie als uitgangspunt.** Synchroniseer de looptijden direct bij de eerste uitgifte als dat past binnen de minimale terugverdientijden en de maximale looptijd. Lukt dat niet, stem de looptijd dan bij de eerstvolgende uitgifteronde af op de einddatum van tanken, de enige voorziening met een vast looptijd (minimale- en maximale looptijd gelijk op 15- jaar).
- **Gelijkwaardige toegang tot beide biedvormen.** Sta biedingen toe op ieder afzonderlijk kavel. Sta ook een ondeelbaar combinatiebod op meerdere kavels toe. Voor beide biedvormen gelden dezelfde vooraf gepubliceerde voorwaarden en dezelfde objectieve minimumeisen. Maak vooraf duidelijk of een bieder beide biedvormen mag gebruiken en hoe biedingen worden verwerkt die elkaar uitsluiten.
- **De hoogste totale geldige biedsom wint.** Vergelijk het hoogste geldige combinatiebod met de som van de hoogste geldige afzonderlijke biedingen op dezelfde kavels. Is het combinatiebod hoger, dan worden de kavels als pakket gegund. Is de som van de afzonderlijke biedingen hoger, dan gaan de kavels afzonderlijk naar de betreffende winnaars. Geen kavel mag dubbel worden toegewezen.
- **Een vooraf vastgelegde vergelijking.** Hanteer voor alle kavels vergelijkbare looptijden, rechten, verplichtingen en financiële uitgangspunten. Publiceer vóór de veiling de regels voor drie situaties: gelijke totale biedsommen, het ontbreken van geldige biedingen en het wegvallen van een winnaar. De keuze tussen de twee biedvormen mag niet afhangen van een beleidsafweging achteraf.
- **Zorgvuldige overgang.** Bestaande rechten worden gerespecteerd. De veiling wordt afgestemd met de veiling van tankstation rechten, die via de Benzinewet blijft verlopen.

Verzoek aan de Kamer: maak synchronisatie van de looptijden tot wettelijk uitgangspunt en verwerk die in de routekaart. Een beleidsvoornemen om ‘zoveel mogelijk’ tegelijk te veilen is onvoldoende. Leg ook beide biedvormen en de gunningsregel vast in de wet. Pas waar nodig samenhangende wetgeving aan. Dat één partij meerdere losse kavels kan winnen, is niet hetzelfde als één ondeelbaar bod kunnen uitbrengen.

Eén veilingcyclus biedt houvast. Synchronisatie maakt pakketbiedingen echt mogelijk. Het helpt ook bij nieuwe inrichtingsplannen en bij een eventuele herinrichting van de verzorgingsplaats, zoals de vraag welke voorziening de meest prominente plek krijgt.

4. Cluster de kavels met verplichting tot samenwerking bij gescheiden exploitatie
In het kader van doelmatigheid en veiligheid op de verzorgingsplaats en voorts rekening houdend met de beperkt beschikbare ruimte lijkt het VEMOBIN aangewezen de kavels nabij elkaar te plaatsen (clustering). Gelet op de verwevenheid in de dienstverlening aan de weggebruiker zou VEMOBIN willen pleiten voor het opleggen van samenwerkingsverplichtingen binnen de wettelijke spelregels ingeval de kavels door verschillende uitbaters worden geëxploiteerd (bijvoorbeeld in het kader van publieke voorzieningen,

calamiteiten etc.) Voor de weggebruiker is goede beschikbaarheid van de voorzieningen doorslaggevend en niet door wie deze worden geëxploiteerd.

Verzoek aan de Kamer: leg clustering als inrichtingsprincipe en samenwerking tussen de kavels vast in de wet en pas waar nodig samenhangende wetgeving aan.

Onze oproep: veranker de randvoorwaarden vóór de veiling
De weggebruiker is niet gebaat bij een theoretisch laadrecht, een onuitvoerbaar bod of een inrichting waarin voorzieningen onvoldoende op elkaar aansluiten. VEMOBIN vraagt de Kamer daarom de bovengenoemde waarborgen als één samenhangend pakket in de wet op te nemen. Leg de kernnormen vast in de wet zelf en verplicht tot nadere uitwerking vóór toepassing van het veilingstelsel.

Borg eerst de netcapaciteit. Stel vervolgens objectieve minimumeisen voor uitvoerbare biedingen op. Laat daarna de hoogste totale geldige biedsom beslissen tussen afzonderlijke en geïntegreerde exploitatie, waarbij de looptijden gesynchroniseerd zijn. Cluster de kavels met een verplichting tot samenwerking bij gescheiden exploitatie. Zo ontstaat ruimte voor concurrentie én samenhang, ten dienste van een veilige, betrouwbare, betaalbare en toekomstbestendige verzorgingsplaats.

Hopelijk kunt u bovenstaande punten meenemen in de behandeling van de wet. Voor vragen kunt u terecht bij:

Hélène Hol

Hoofd Retail

Hhol@vemobin.nl / 06-22134472

Over VEMOBIN

VEMOBIN is de Vereniging Energie voor Mobiliteit en Industrie. De 17 bij VEMOBIN aangesloten bedrijven produceren en leveren energie voor wegverkeer, scheepvaart en luchtvaart of maken energie en grondstoffen voor de chemische sector. Ook verwerking en recycling van afval voor nieuwe grondstoffen (zoals plastic pyrolyse) behoort tot het werkterrein van de VEMOBIN-leden. Je komt ons tegen in havens, vliegvelden, op energiestations en industriegebieden voor productie en levering van elektronen en moleculen, maar ook bij mensen thuis (totaaloplossingen voor thuisladen).